

Το χειρότερο δυνατό μάθημα για τις νεότερες γενιές

Μια απάντηση στον Αρειο Πάγο

Γράφει ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ*

Το Ανώτατο Δικαστήριο της χώρας, με νομικοφανείς διαδικασίες, εξέδωσε μια απόφαση, η οποία δεν προσφέρει τίποτα στην ιστορική αλήθεια, την πολιτική ισορροπία ή στη μνήμη κανενός.

Ουσιαστικά χωρίς διζική, χωρίς αντίλογο, με παρούσα μόνη τη μια πλευρά διατυπώνει μια ιδιότυπη «αθωοτική άποψη», με προσθήκη της διά της «παρωγραφής» λύσης του θέματος.

Η επανάληψη της δίκες δεν είχε καμία νομοποιητική βάση. Όλοι οι μάρτυρες έχουν πεθάνει, τα επίσημα πρακτικά της δίκης του 1922 έχουν χαθεί, ενώ σύμφωνα με την αρχική απορριπτική εισήγηση του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου δεν αποκαλύφθηκαν νέα στοιχεία, άγνωστα στους τότε δικαστές.

Εν τούτοις το Ανώτατο Δικαστήριο υιοθέτησε την επανάληψη της ποινικής διαδικασίας για πράξεις που σήμερα εκφερόντων κάθε ποινικής αντιμετώπισης.

Ελλείψει άλλων στοιχείων το Δικαστήριο όριξε καταφύγιο σε δηλώσεις του Ελευθερίου Βενιζέλου, οι οποίες δεν αποτελούν νέα στοιχεία. Απλώς είναι δηλώσεις που εξέφρασαν την αγωνία του μεγάλου πολιτικού για γεφύρωση του χάσματος του εθνικού διχασμού. Είναι απορίας άξιο, γιατί απομονώθηκε μια δήλωση του Ελευθερίου Βενιζέλου να δεν αξιοποιηθikan, παραδειγματίας χάριν, οι εγγραφές στο ημερολόγιο του Ι. Μεταξά, οι οποίες αποτε-

λούν συντριπτικό κατηγορητήριο κυρίως κατά τον Δ. Γούναρη, Π. Πρωτοπαλάδα και Ν. Θεοτόκη; Μήπως γιατί σ' αυτή την περίπτωση στοιχειοθετείτο το αδίκημα του ενδεχόμενου δόλου; Ο Μεταξάς είναι σαφώς αναφερόμενος στους τρεις παραπάνω: «Τι ημπορούσα να κάνω; Τιποτέ. Μόνον να θυσιαστώ και εγώ με ανθρώπους τους οποίους εθεώρουν απατεώνας και δι' υπόθεσιν εις την οποίαν δεν είχα καμίαν πίστιν».

Οι δικαστές μίηξαν τελικά στον πειρασμό να υποκαταστήσουν τους ιστορικούς. Μετέτρεψαν ένα πολυσύνθετο θέμα με οδοβάρες πολιτικές, κοινωνικές και στρατιωτικές προεκτάσεις σε αντικείμενο μιας δικαστικής διαδικασίας με όρους κοινής ποινικής δικονομίας, αγνοώντας ότι η δίκη των έξι, μια δίκη εξ' ορισμού πολιτική, είχε διεξαχθεί στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης και αδιαμφισβήτητα παρωχημένης πολιτικής συγκυρίας.

Επί της ουσίας όμως, οι δικαστές υπέπεσαν σε ένα σοβαρό ατόπημα. Χωρίς να το αντιληφθούν, κατένειμαν τις ευθύνες για τη Μικρασιατική Καταστροφή εξίσου και στις δύο παρατάξεις του εθνικού διχασμού. Διότι βέβαια δεν είναι δυνατό να δεχθεί κανείς

ότι για τη μεγαλύτερη καταστροφή της ιστορίας μας δεν ευθύνεται κανείς. Εκτός και αν αποδεχτούμε τη βολική εξήγηση, ότι για όλα φταίει ο ξένος. Αν αυτό εξυπηρετεί μια ανομολόγητη δικαστική σκοπιμότητα, τότε οι δικαστές έδωσαν το χειρότερο δυνατό μάθημα στις νεότερες γενιές.

Μετά από την απόφαση αυτή η αίσθηση που κυριαρχεί στους νομικούς κύκλους είναι πως ο Αρειος Πάγος θα πρέπει να είναι έτοιμος να δεχθεί σωρεία αιτήσεων για επανάληψη πολιτικών δικών που στο παρελθόν απασχόλησαν την ταραγμένη πολιτική ζωή της χώρας.

Κατόπιν αυτού εύλογα γεννάται το ερώτημα, μήπως τα προσεχή χρόνια τα δικαστήρια θα κληθούν να επιλύουν διαφορές για ιστορικά θέματα όταν κάποιος, ενδεχομένως, θα θελήσουν να ακολουθήσουν την τακτική του εγγονού του Στάλιν, ο οποίος είχε εξαπολύσει διωμηχανία μνήσων εναντίον όσων ισχυρίζονταν ότι ο παππούς του ήταν εργαλειακός.

*Γενικός διευθυντής Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος»

Συνηθισμένο φαινόμενο

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΧΑΙΡΕΤΗ

Είναι συνηθισμένο φαινόμενο πάντα τέτοια εποχή να έχουμε καταλήψεις στα σχολεία και ο λόγος δεν είναι βέβαια πάντα τα όποια αιτήματα, που μπορεί να είναι ουσιαστικά ή τυπικά, αλλά ο τρόπος που οι μαθητές έχουν διδαχθεί από τους καθηγητές να τα διεκδικούν.

Δεν υπάρχει κανένας άνθρωπος που να μην συμφωνεί ότι πάντοτε θα υπαρχουν προβλήματα στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, όπως επίσης ότι είναι

υγιής η αντίδραση των μαθητών να παλεύουν για μια καλύτερη παιδεία. Το ερώτημα όμως είναι εάν το δικαίωμα αυτό εξασκείται με τρόπο που ωφελούνται οι μαθητές ή το αντίθετο.

Εδώ υπάρχουν πολλές και αντικρουόμενες απόψεις (όχι μόνο από τους γονείς αλλά και από τους καθηγητές) που ξεκινούν βασικά από τη πολιτικές τους πεποιθήσεις. Σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα ο διάλογος είναι η πεμπτοσύνη της δημοκρατίας, όπως επίσης ο σεβασμός στην αντίθετη άποψη (κάτι που ποτέ δεν κατακτήθηκε στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες, όπου το κόμμα ήταν η απόλυτη εξουσία).

Όταν για οποιοδήποτε λόγο ο διάλογος οδηγηθεί σε αδιέξοδο τότε μπορεί να υπάξουν αντιδράσεις όπως απεργία ή διαδήλωση διαμαρτυρίας. Στο εκπαιδευτικό μας σύστημα όμως θα έπρεπε όλοι μας να είμαστε ιδιαίτερα προσεχτικοί και πάνω από όλα να έχουμε εκπαιδευθεί τα παιδιά μας στο τι σημαίνει δημοκρατικό δικαίωμα και το ερώτημα είναι κατ' αρχήν εάν οι εκπαιδευτικοί μας λειτουργούν με γνώμονα τις αρχές αυτές.

Όλα αυτά μου τα ερωτήματα μου έρχονται στις σκέψεις όταν διαβάζω πως «αντιδρούν φοιτητές και πανεπιστημιακοί καθηγητές, στο υπό επεξεργασία σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, οι φοιτητές μάλιστα κατηγορούν το νομοσχέδιο ως «αποφύλακα, για την δωρεάν παιδεία» και καταστροφικό για όλη την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση».

Θεωρώντας μη αφελή τη σκέψη μου και έχοντας ακούσει προηγουμένως την υπουργό και Διαμαντοπούλου, η οποία τόνισε ότι θα γίνει ευρεία συζήτηση μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων για την αναβάθμιση της παιδείας και ότι ουδεμία απόφαση έχει ληφθεί, αναρωτιέμαι γιατί ξεκινούν ακραίες αντιδράσεις, όταν όλοι συμφωνούν πως το εκπαιδευτικό μας σύστημα χρειάζεται μεταρρύθμιση; Είναι δυνατόν προτού ξεκινήσει ο διάλογος να κλείνουμε τα σχολεία; Σε τελική ανάλυση θεωρούν ότι οι καταλήψεις βοηθούν στην αναβάθμιση της παιδείας; Πιστεύουν ότι μέσα από τα κλειστά σχολεία οι μαθητές θα μπορέσουν να κερδίσουν το αγαθό της μόρφωσης και να ανταγωνιστούν όλους εκείνους που σπουδάζουν χωρίς να υπάχουν στη λογική τους η λέξη (κατάληψη); Η απάντηση είναι αυτονόητη τα παιδιά μας είναι οι μόνοι χαμένοι από τη λογική της σύγκρουσης, που κάποιος θέλουν για τους δικούς τους λόγους να περάσουν μέσα στο σύστημα της εκπαίδευσης.

Στο δασιόλειο της Δανιμαρκίας έχει χαθεί το μέτρο και οι ιδεολογικές συγκρούσεις έχουν μεταφερθεί στα σχολεία, αφού είναι εύκολο να πείσει τα νιάτα ότι μπορούν να αλλάξουν τα πάντα. Μακάρι να ήταν αυτός ο εύκολος τρόπος όμως η πραγματική αναβάθμιση της ίδιας μας της ζωής περνάει μέσα από ανοιχτά σχολεία και εποικοδομητικό διάλογο, τουλάχιστον αυτές είναι οι σκέψεις ενός ταλαίπωρου κατοίκου της Δανιμαρκίας.

Πηνελόπη

Στην αρχή Οδυσσεύς, μετά Άνθρωποι οι πόλοι Στο φως των αστεριών και των λουλουδιών ζήτων Ψάχνουν αιώνες τώρα τη δική τους Πηνελόπη μήπως και καλμάροντα ντισοιπέλ. των καρδιοχτύπων

με κάμα δι' ενών και για Κισμέτ το αλληλούγια ενισχύεται η πίστη πως θα τη βρουν στο τέλος Για σμίξη συνάδων σομαρές λουλούδια και σαντούργια όλοσιν όχ' άλλη Τροία, μακράν της Ελένης το βέλος

Ελα δόσε το χέρι να φέρονε δόλτα τη γη Στους περιπτώμεν με δόση και αγριοκεραίες θ' ανταμόσουμε της αγάτης την αιώνα πηγή νόμα ό,τι πει ο ποιητής με ερώτων δροσεύς.

ΕΥΘΥΜΑ ΑΛΛΑ ΣΟΒΑΡΑ!

Και ξαφνικά, ευημερούμε!

Γράφει ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΜΒΥΣΕΛΛΗΣ

Καλέ, επίδομα και αύξηση και δώρα, απ' όλα θα μας δώσουν!

- Ποιος θα σου τα δώσει όλ' αυτά; Κέρδοιες λαχείο; - Όχου... αποδελαιώθηκες. Δες ντε λίγο τηλεόραση να μοφλαρώθεις. Η κυβέρνηση. Το είπαν καθαρά. Το Δεκέμβριον επίδομα κι αμέσως όλα τ' άλλα.

Κι αφού μορφώθηκα κατά Ροδόλα, διαπίστωσα πως πράγματι, από τη μια μέρα στην άλλη, πλουτίσαμε. Ανοίξε ο ασός του Αιόλου, πήρανε τα μυαλά αέρα, φοβήθηκαν που είδανε τον Ανωτάτη να σαφραλώνει κι ως τον τραβά η τοαχλίνα η Νοτορούλα με τα καινούργια λίκριν και μίψιν προς τα πίσω, και αποφασίσαμε να επαναλάβουν «μεταχρονισμό» το, «παπα-τουλούφι, δώστα όλα».

Μα τότε είχανε και στο κοιμητάρι κάτω τις, τα δίνανε.

Δεν του ψιθιρίσει βλέπεις από και πάνω ο μπαμπάκας του πως σπούδα να υπάχρει οσάλο; Από πού θα ξεπερισέψει για όλα τούτα τα προελογιστά ταξίματα; Με την αφέλεια που με δέχνη κάνω την εξής απλή σκέψη: ✓ ή χρες που μας κόψανε μισθούς και συντάξεις α-

πειλώνοντας ότι πρέπει να πενάσουμε για να μη κηρύξουμε πτώχευση και πως δεν υπήρχε μια,

✓ ή σήμερα που ακούγεται πως είμαστε σχεδόν η δραβευμένη χώρα της επαγγελίας και, να επιδόματα, να προσλήψεις, να επενδύσεις ως είναι και λάθος συνεννόηση και ανακριβείες,

✓ μια από τις δυο φορές, ή και τις δυο, μας τάζουν κουτόχορτο. Δύσπεπτο.

Και νάσου πάλι ο Μίλτος, στρίβει το μουστάκι, παίξει το μεγελέρι με το μονόγραμμα του υπουργού απάνω και ζητωκραυγάζει.

- Θα τον θγάλομε πάλι. Μου πρόλαβε και την εγγύλη μου στη δημοτική αστυνομία. Μπορώ να μη του ρίξω, το λοιπό, πενήντα σταυρούς από το συγγενολόι; Πέντε τσαντίρια μετρούμε!

Κι έτσι με τα νανίκια ανεδαμμένα, πήρε στους σπιδαρούς του ώμοσλο τον αγώνα, κι εμείς οι θάλαγγεις αναρωτιόμαστε για άλλη μια φορά.

Ρε, μπας και έχουμε δολευτικές εκλογές και δε το πήραμε χαμπάρι;

✓ Η να πιστέψω τη κυρά Μέλπω που αναλύει τα πολιτικά δρώμενα και εμπιστευτικά, ψιθιρίζει:

- Καλέ, για Δήμαρχος θα κατέβει. Μπορεί και περιφερειάρχης αν έχει τα κότσια. Δεν τον βλέπετε πως ομόρφυνε το χρουσό μου;

✓ Η το Κατίνικα που εμφανίστηε δακρυδρόχρη και μου ζήτησε πετσότα αντί για μαντήλι;

- Θα τους κρεμάσουμε! - Ποιους; - Όλους.

- Ποιους όλους; Οπότε, δέκομφε το κατάδραγμα, και με ενημέρωσε πως δγαίνουμε να ποριόματα για όλα τα σκάνδαλα, μπορεί και για την οικονομία που παίζετε σταυροθηρικά το πράγμα, και όλα, μα όλα τα κεφάλια, όσο υψηλά κι αν δρίοκονται θα πέσουν, και, αφού έμπεξε μια σαραξικάδια κρανήρι, είπε λουόμενη στα δάδαρια.

- Και λένε πως θα τους κρεμάσουν!; Κύριε Γιώργο, αλήθεια σου λέω! Όλους τους μπαγαμπόντες θα τους κρεμάσω...

Δεν πρόλαβε να τελειώσει, δεν άντεξε η καμμένη, κι έπεσε λιπόθυμη.

✓ Όπως η αφεντιά μου οδύρωμα, γιατί δεν μπορώ να φανταστώ στην πλατεία Συντάγματος κρεμασμένους, το μσο τοινοδούλιο!

Ωωω! Τι φρίκηρη!